הלכה · טור

טור - חושן משפט - הערות

טור - חושן משפט - הערות

מקור הטקסט: אור ברסלב

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/טור-חושן-משפט-הערות/
הקובץ נוצר ב־21 בנובמבר 2026 מגרסה v39-202611200317 של הספרייה.

תוכן העניינים

סימן א 10
סימן ב 10
סימן ג 10
סימן ד 10
סימן ה 10
סימן ו 10
סימן ז 10
סימן ח 10
סימן ט 11
סימן י 11
סימן יא 11
סימן יב 11
סימן יג 11
סימן טו 11
סימן טז 11
סימן יז 11
סימן יח 11
סימן יט 11
סימן כ 12
סימן כא 12
סימן כב 12
סימן כג 12
סימן כד 12
סימן כה 12
סימן כו 12
סימן כז 12
סימן כח 12
סימן כט 12
סימן ל 13
סימן לא 13
סימן לב 13
סימן לג 13
סימן לד 13
סימן לה 13
סימן לו 13
סימן לז 13
סימן לח 13
סימן לט 13
סימן מ 14
סימן מא 14
סימן מב 14
סימן מג 14
סימן מד 14
סימן מה 14
סימן מו 14
סימן מז 14
סימן מח 14
סימן מט 14
סימן נ 15
סימן נא 15
סימן נב 15
סימן נג 15
סימן נד 15
סימן נה 15
סימן נו 15
סימן נז 15
סימן נח 15
סימן נט 15
סימן ס 16
סימן סא 16
סימן סב 16
סימן סג 16

סימן סד 16
סימן סה 16
סימן סו 16
סימן סז 16
סימן סח 16
סימן סט 16
סימן ע 17
סימן עא 17
סימן עב 17
סימן עג 17
סימן עד 17
סימן עה 17
סימן עו 17
סימן עז 17
סימן עח 17
סימן עט 17
סימן פ 18
סימן פא 18
סימן פב 18
סימן פג 18
סימן פד 18
סימן פה 18
סימן פו 18
סימן פז 18
סימן פח 18
סימן פט 18
סימן צ 19
סימן צא 19
סימן צב 19
סימן צג 19
סימן צד 19
סימן צה 19
סימן צו 19
סימן צז 19
סימן צח 19
סימן צט 20
סימן ק 20
סימן קא 20
סימן קב 20
סימן קג 20
סימן קד 20
סימן קה 20
סימן קו 20
סימן קז 20
סימן קח 21
סימן קט 21
סימן קי 21
סימן קיא 21
סימן קיב 21
סימן קיג 21
סימן קיד 21
סימן קטו 21
סימן קטז 21
סימן קיז 21
סימן קיח 22
סימן קיט 22
סימן קכ 22
סימן קכא 22
סימן קכב 22
סימן קכג 22
סימן קכד 22
סימן קכה 22
סימן קכו 22
סימן קכז 22

סימן קכח 23
סימן קכט 23
סימן קל 23
סימן קלא 23
סימן קלב 23
סימן קלג 23
סימן קלד 23
סימן קלה 23
סימן קלו 23
סימן קלז 23
סימן קלח 24
סימן קלט 24
סימן קמ 24
סימן קמא 24
סימן קמב 24
סימן קמג 24
סימן קמד 24
סימן קמה 24
סימן קמו 24
סימן קמז 24
סימן קמח 25
סימן קמט 25
סימן קנ 25
סימן קנא 25
סימן קנב 25
סימן קנג 25
סימן קנד 25
סימן קנה 25
סימן קנו 25
סימן קנז 26
סימן קנח 26
סימן קנט 26
סימן קס 26
סימן קסא 26
סימן קסב 26
סימן קסג 26
סימן קסד 26
סימן קסה 26
סימן קסו 26
סימן קסז 27
סימן קסח 27
סימן קסט 27
סימן קע 27
סימן קעא 27
סימן קעב 27
סימן קעג 27
סימן קעד 27
סימן קעה 27
סימן קעו 28
סימן קעז 28
סימן קעח 28
סימן קעט 28
סימן קפ 28
סימן קפא 28
סימן קפב 28
סימן קפג 28
סימן קפד 28
סימן קפה 28
סימן קפו 29
סימן קפז 29
סימן קפח 29
סימן קפט 29
סימן קצ 29
סימן קצא 29

סימן קצב 29
סימן קצג 29
סימן קצד 29
סימן קצה 29
סימן קצו 30
סימן קצז 30
סימן קצח 30
סימן קצט 30
סימן ר 30
סימן רא 30
סימן רב 30
סימן רג 30
סימן רד 30
סימן רה 30
סימן רו 31
סימן רז 31
סימן רח 31
סימן רט 31
סימן רי 31
סימן ריא 31
סימן ריב 31
סימן ריג 31
סימן ריד 31
סימן רטו 31
סימן רטז 32
סימן ריז 32
סימן ריח 32
סימן ריט 32
סימן רכ 32
סימן רכא 32
סימן רכב 32
סימן רכג 32
סימן רכד 32
סימן רכה 32
סימן רכו 33
סימן רכז 33
סימן רכח 33
סימן רכט 33
סימן רל 33
סימן רלא 33
סימן רלב 33
סימן רלג 33
סימן רלד 33
סימן רלה 33
סימן רלו 34
סימן רלז 34
סימן רלח 34
סימן רלט 34
סימן רמ 34
סימן רמא 34
סימן רמב 34
סימן רמג 34
סימן רמד 34
סימן רמה 34
סימן רמו 35
סימן רמז 35
סימן רמח 35
סימן רמט 35
סימן רנ 35
סימן רנא 35
סימן רנב 35
סימן רנג 35
סימן רנד 35
סימן רנה 35

סימן רנו 36
סימן רנז 36
סימן רנח 36
סימן רנט 36
סימן רס 36
סימן רסא 36
סימן רסב 36
סימן רסג 36
סימן רסד 36
סימן רסה 36
סימן רסו 37
סימן רסז 37
סימן רסח 37
סימן רסט 37
סימן רעא 37
סימן רעג 37
סימן רעו 37
סימן רעז 37
סימן רעח 38
סימן רעט 38
סימן רפ 38
סימן רפא 38
סימן רפב 38
סימן רפג 38
סימן רפד 38
סימן רפה 38
סימן רפו 38
סימן רפז 38
סימן רפח 39
סימן רפט 39
סימן רצ 39
סימן רצא 39
סימן רצב 39
סימן רצג 39
סימן רצד 39
סימן רצה 39
סימן רצו 39
סימן רצז 39
סימן רצט 40
סימן ש 40
סימן שא 40
סימן שב 40
סימן שג 40
סימן שה 40
סימן שו 40
סימן שז 40
סימן שח 41
סימן שט 41
סימן שי 41
סימן שיא 41
סימן שיב 41
סימן שיג 41
סימן שיד 41
סימן שיו 41
סימן שיז 41
סימן שיח 42
סימן שיט 42
סימן שכ 42
סימן שכא 42
סימן שכב 42
סימן שכג 42
סימן שכד 42
סימן שכה 42

סימן שכו 42
סימן שכז 42
סימן שכח 43
סימן שכט 43
סימן של 43
סימן שלא 43
סימן שלב 43
סימן שלג 43
סימן שלד 43
סימן שלה 43
סימן שלו 43
סימן שלז 43
סימן שלח 44
סימן שלט 44
סימן שמ 44
סימן שמא 44
סימן שמב 44
סימן שמג 44
סימן שמה 44
סימן שמו 44
סימן שמז 44
סימן שמח 45
סימן שמט 45
סימן שנ 45
סימן שנא 45
סימן שנב 45
סימן שנג 45
סימן שנד 45
סימן שנה 45
סימן שנו 45
סימן שנז 45
סימן שנח 46
סימן שנט 46
סימן שס 46
סימן שסא 46
סימן שסב 46
סימן שסג 46
סימן שסד 46
סימן שסה 46
סימן שסו 46
סימן שסז 46
סימן שסח 47
סימן שסט 47
סימן שע 47
סימן שעא 47
סימן שעב 47
סימן שעג 47
סימן שעד 47
סימן שעה 47
סימן שעו 47
סימן שעז 47
סימן שעח 48
סימן שעט 48
סימן שפ 48
סימן שפא 48
סימן שפב 48
סימן שפג 48
סימן שפד 48
סימן שפה 48
סימן שפו 48
סימן שפז 48
סימן שפח 49
סימן שפט 49
סימן שצ 49

סימן שצא 49
סימן שצב 49
סימן שצג 49
סימן שצד 49
סימן שצה 49
סימן שצו 49
סימן שצז 49
סימן שצח 50
סימן שצט 50
סימן ת 50
סימן תא 50
סימן תב 50
סימן תג 50
סימן תד 50
סימן תה 50
סימן תו 50
סימן תז 50
סימן תח 51
סימן תט 51
סימן תי 51
סימן תיא 51
סימן תיב 51
סימן תיג 51
סימן תיד 51
סימן תטו 51
סימן תטז 51
סימן תיז 51
סימן תיח 52
סימן תיט 52
סימן תכ 52
סימן תכא 52
סימן תכב 52
סימן תכג 52
סימן תכד 52
סימן תכה 52
סימן תכו 52

הוכן מתוכנת תורת אמת, מותר להפיץ בכפוף לתנאי רשיון CC BY-NC-SA 2.5 - אסור בשימוש מסחרי
וספרי ויקיטקסט תחת רשיון GNU Free Doc. License
בס"ד - כל הזכויות שמורות (c) ל ר' פנחס ראובן שליט"א
בס"ד - כל הזכויות שמורות (c) ל ויקיטקסט

הלכות דיינים

סימן א

מנוי השופטים בארץ ובחוצה לארץ

סימן ב

בית דין מכין ועונשין לצרך שעה

סימן ג

בכמה דינים דנין

סימן ד

כיצד אדם עושה דין לעצמו

סימן ה

באיזה יום דנין ובאיזה זמן ביום

סימן ו

על כמה דנין

סימן ז

מי ראוי לדון, והפסולים מחמת שנאה וקרבה

סימן ח

שלא למנות דין שאינו הגון, וגדל שכר הדין וענשו

סימן ט

שלא לקח שחד, והתרת שכר בטלה

סימן י

להיות מתון בדין, ושימלך בגדול ממנו

סימן יא

כיצד מזמינים לדין ועל פי מי

סימן יב

דין שבאו לפניו רך וקשה, וכל דיני פשרה

סימן יג

כיצד בוררים הדינים כשאין בעלי דינין מסכימין יחד
סימן יג - אם אחד מבעלי דינין אומר: נלך לבית דין הגדול, ודין האומר: מאיזה טעם דנתוני

סימן טו

איזה דין דנין תחלה, ודין דין מרמה

סימן טז

כמה זמן נותנין להביא ראיה, ודין הטלת חרם

סימן יז

להשוות הבעלי דינין בכל דבר

סימן יח

כיצד נושאין ונותנין בדבר, ושהולכין אחר הרב

סימן יט

כיצד נותנין הפסק, וסדר כתיבתו

סימן כ

עד מתי יכול להביא ראיה לסתר הדין

סימן כא

מי שקבל עליו להשלים הדין ליום ידוע, ונאנס

סימן כב

מי שקבל עליו קרוב ופסול, ודין שבועה והפוכה

סימן כג

עד מתי נאמן הדין לומר לזה זכיתי

סימן כד

שנזקקין לתובע תחלה

סימן כה

דין שטעה, מתי חוזר ומתי משלם
קיצור כללי דיני תפיסה מלקט מפסקים ראשונים ואחרונים וקצת מחודשים

סימן כו

שלא לדון בדיני גויים

סימן כז

שלא לקלל דין או שום אחד מישראל
הלכות עדות

סימן כח

כיצד מאימין העדים, ואין מקבלין עדות שלא בפני בעל דין

סימן כט

שלא יוכלו העדים לחזר

סימן ל

אין עדי ממונות צריכין דרישה וחקירה, וצריך להיות עדות שלם

סימן לא

דין הרבה כתי עדיות

סימן לב

המודה בפני עדים, (שיאמרו דברים כהויתן, ואם) אומר: משטה אני בך

סימן לג

פסולי עדות מחמת קרבה, ואשה ועבד

סימן לד

עדים הפסולים מחמת עברה

סימן לה

פסול סומא וחרש, שוטה וקטן

סימן לו

רבים שהעידו, ונמצא אחד מהם קרוב או פסול

סימן לז

הפסולים מחמת הנאה

סימן לח

קצת דיני הזמה
הלכות הלוואה

סימן לט

כותבין שטר ללוה בלא מלוה, ועל איזה הודאה כותבין

סימן מ

דין המחיב עצמו לחברו

סימן מא

דין (מי) שנמחק או אבד שטר חובו

סימן מב

שכותבין השטר בכל לשון, ודין אם אין המטבע מפרש בו

סימן מג

שצריך לכתב זמן בשטר, וכל דיני האחור והקדימה בפרטות

סימן מד

דין חזרת השטר בשיטה אחרונה, וכיצד מקימים המחק והתלוים

סימן מה

שהעדים צריכים לקרות מקדם שטר, ודין שטר הבא על הניר ועדיו על המחק,

סימן מו

העדים שאמרו: קטנים או פסולים היינו, או שטר אמנה היה, וכל דין קיום שטרות,

סימן מז

מי שטען אמנה הוא או פרוע

סימן מח

שכותבין טפסי שטרות

סימן מט

שיכירו העדים שם הלוה והמלוה, ודין טעות השמות והסכום

סימן נ

שטר שכתוב בו: לויתי ממך מנה

סימן נא

שטר שאין בו אלא עד אחד, או אחד מהם פסול

סימן נב

שטר שיש בו רבית או קרוע

סימן נג

שלא לשנות השטר

סימן נד

דין אסמכתא, ואם כותבין שובר, וכיצד כותבין אותו (ודין פרעון על ידי שובר),

סימן נה

דין מי שפרע מקצת חובו והשליש שטרו

סימן נו

דין שלישות

סימן נז

דין שאסור להשהות שטר פרוע

סימן נח

מי שהוציא שטר חוב על חברו, (וטענת סטראי)

סימן נט

שטר מקים והלוה טוען פרוע (והמלוה אומר: איני יודע)

^ תוספת זו היא מדרכי משה.

סימן ס

דין שעבוד מטלטלי אגב מקרקעי, ודין שעבוד דבר שלא בא לעולם

סימן סא

כמה דינים מענין שטרות

סימן סב

דין אשה הנושאת ונותנת בתוך הבית

סימן סג

מי שהועד עליו שמחזר אחר זיוף

סימן סד

נפקד שרצה לעכב בחובו שטרות הפקדון

סימן סה

דין שטרות שנמצאו, ודין שובר שנמצא ביד שליש

סימן סו

דין מכירת שטרות ואונאתן

סימן סז

דין שמטה ופרוזבול

סימן סח

דין שטרות העשויות בערכאות של גויים

סימן סט

דין הוציא עליו כתב ידו מקים או בלתי מקים, ודין טענת פרעתי ומודה מקצת,

סימן ע

דין מלוה על פה, ואם אמר לה: אל תפרעני אלא בעדים

סימן עא

לוה שהאמין למלוה בעל פה, למה מועיל נאמנות

סימן עב

המלוה על המשכון, והרבה דני משכונות

סימן עג

כמה זמן סתם הלואה, וכמה פרטי דיני הלואה

סימן עד

באיזה מקום נתנה מלוה לפרע, וסדר הפרעון
הלכות טוען ונטען

סימן עה

אם המלוה והלוה צריכין לברר הטענות, וכל דיני המחויב שבועה מן התורה או מדרבנן
ומי שאינו יכול לשבע, וכל שטוען התובע והנתבע ברי ושמא

סימן עו

אחד שלוה משנים בעל פה מזה מאה ומזה מאתים, וכל אחד תובע מאתים

סימן עז

דין שנים שלוו מאחד, ודין שתפין שלוה אחד לבדו

סימן עח

הטוען שפרע תוך הזמן

סימן עט

דין האומר: לא לויתי, והחלוק שבין צא תן לו או חיב אתה לתן לו

סימן פ

באיזו ענין טוען וחוזר וטוען

סימן פא

אם הודה מעצמו, מתי יכול לומר: משטה אני בך

סימן פב

דין שטר (שאינו מקים, או מקים, שהלוה טוען:) אמנה (או) פרוע או רבית, ודין תנאי השטר והשבועה

סימן פג

דין מלוה שהודה בשטר שהוא מזיף

סימן פד

הפוגם או פוחת שטרו, או עד אחד מעיד שהוא פרוע

סימן פה

הוציא שטר חוב והלה טוען שמכר לו שדהו

סימן פו

ראובן נושה בשמעון ושמעון בלוי, מוציאין מלוי ונותנין לראובן

סימן פז

דיני שבועת הסת ושבועה דאוריתא

סימן פח

דיני כפירה והודאה, ושתהא ממין הטענה

סימן פט

שהשכיר נשבע ונוטל

סימן צ

הנזקין נשבעין ונוטלין, (כגון הנגזל והנחבל) , ודין המביא כלים מבית בעל הבית והוא אומר: שאולים הם

סימן צא

חנוני נשבע ונוטל, ודין פנקסים

סימן צב

דין החשוד על השבועה

סימן צג

דין שבועת ספק ושבועת השתפין

סימן צד

דין גלגול שבועה

סימן צה

דין איזו שבועה נשבעין על קרקעות, ודין הקדש בזמן הזה

סימן צו

חרש שוטה וקטן איזה שבועה נשבעים, וגם אשת איש הלכות גבית מלוה

סימן צז

להלוות לעני ושלא לנגשו, (ושלא לחבל כלי אכל נפש ואלמנה) , והשבת העבוט, ודין הסדור

סימן צח

סדר גבית החוב, והמבקש זמן לפסל שטר, ואם לא בא בזמנו

סימן צט

כיצד משביעין ללוה אם יש לו, ומחרימים מי שיודע לו נכסים, ואם הוא כשר או רמאי, ואם נתן שלו במתנה

סימן ק

המבקש זמן לפרעון, כמה זמן נותנים לו, ואם לא בא בזמנו, והמסרב צווי בית דין,

סימן קא

מגבין לבעל חוב מעות או מטלטלין, ואם תלה מעותיו בגוי, ואם יש עליו חובות לגויים

סימן קב

מאיזה קרקע מגבין החוב לבעל החוב

סימן קג

שמין קרקע של לוה, ואם טעו בשומא, (ושומא הדרה לעולם)

סימן קד

דין בעל חוב מאחר שקדם וגבה מקרקעי או מטלטלי, (ומלוה על פה מקדמת קודמת למלוה בשטר)

סימן קה

דין התופס לבעל חוב במקום שחב לאחרים, (ונפקד שתפס הפקדון בשביל הבעל חוב)

סימן קו

דין הבא לפרע שלא בפני בעל חובו
הלכות גביית חוב מהיתומים

סימן קז

כופין את היתומים לפרע חוב אביהם

סימן קח

באיזה ענין נפרע מלוה מיורשיו, ואיזה שבועה אדם מוריש לבניו

סימן קט

מכריזין על נכסי יתומים

סימן קי

אין נזקקין לנכסי קטן
הלכות גביית חוב מנכסים משועבדים

סימן קיא

דין מלוה בשטר גובה ממשעבדי, והמלוה על פה

סימן קיב

אין בעל חוב טורף (מהמשעבדים) ממה שקנה

סימן קיג

אין בעל חוב טורף ממטלטלים המשעבדים

סימן קיד

דין בעל חוב עם הלוקח אם יכול לדחותו אצל הלוה

סימן קטו

דין הפרות והשבח בטורף מלוקח ויתומים

סימן קטז

כיצד כותבין לו הטרפא
הלכות אפותיקי

סימן קיז

דין העושה שדהו או עבדו אפותיקי

סימן קיח

הכותב ללוקח שני: דין ודברים אין לי עמך

סימן קיט

המוכר כל שדותיו, ולוה שהתנה שיגבה מן העדית

סימן קכ

הזורק חובו סתם, או בתורת גיטין, וזרקו ונאבד
הלכות העושה שליח לגבות חובו

סימן קכא

השולח חובו על ידי שליח
הלכות הרשאה

סימן קכב

אם מת המלוה או שבטל השליחות או ההרשאה

סימן קכג

הרשאה, על מה נכתבת וכיצד נכתבת

סימן קכד

נתבע, אם יכול לעשות מרשה

סימן קכה

השולח חובו או פקדונו על ידי שליח

סימן קכו

הפורע חובו במעמד שלשתן

סימן קכז

דין איש שלוה מאשתו וגרשה, או מעבדו ושחררו, והלוה מן הגר

סימן קכח

דין הפורע חוב של חברו או שמשכנו בשביל חברו
הלכות ערב

סימן קכט

דין הערב בשטר ועל פה, ומתי נפרעין מן הערב

סימן קל

דין ערב שפרע למלוה כיצד נפרע מן הלוה

סימן קלא

מי שחזר בו אחר שנתרצה להיות ערב

סימן קלב

עבד ואשה וקטן שערבו, ושנים שנעשו ערבים בשביל אחד, ואחד בשביל שנים,
הלכות חזקת מטלטלין

סימן קלג

מי שמחזק במטלטלין הידועים לאחר

סימן קלד

אמן שטוען בדבר שהוא אמן שקנאו מבעליו

סימן קלה

דין המחזיק בבעלי חיים כגון בהמה ועבד

סימן קלו

מי שנתחלפו כליו בבית האבל והמשתה

סימן קלז

מי שלקט פרותיו של חברו

סימן קלח

דין שנים אוחזין בטלית וחלוקים עליו

סימן קלט

דין שנים חלוקין בדבר, ואם בא שלישי וחטפה
הלכות חזקת קרקעות

סימן קמ

דין החזיק בקרקע של חברו, ודין חזקת הבתים והחניות

סימן קמא

דין חזקת שדה הלבן והאילן

סימן קמב

דין סיוע המערער למחזיק בחזקתו, ואם היה הסיוע בטעות

סימן קמג

דין המחזיק שלא בפני המערער והוא במדינה אחרת או ברח

סימן קמד

שנים שהחזיקו בשדה אחת, זה אכלה וזה אכלה

סימן קמה

הביא המחזיק עדים ולא כונו עדותם בשנים

סימן קמו

מחאה מבטל החזקה, ובאיזה לשון ובמה ומתי

סימן קמז

המערער על השדה והוא עד או דין

סימן קמח

מי שאבדה לו דרך שדהו

סימן קמט

אלו שאין להם חזקה: השתפין, והאריסין, והאפוטרופסים, הגזלנין, והאחין, וחרש שוטה וקטן

סימן קנ

מי שירד לתוך שדה בתורת משכון וחזר ועשה שטר מכירה

סימן קנא

דין אלו שאין אכילתן ראיה

סימן קנב

דין אלו שאין להם חזקה, מתי יש להם חזקה
הלכות נזקי שכנים

סימן קנג

דין הוצאת זיז ומרזב והעמדת סלם ונעיצת ק ורות

סימן קנד

חזקת חלונות ופתחים, וכמה צריך להתרחק מהן

סימן קנה

דין הרחקת נזיקין

סימן קנו

דין מי שירד לאמנותו של חברו, ומי שמביא סחורה לעיר אחרת
הלכות שותפים בקרקע

סימן קנז

שנים שהן שתפים בחצר ובאים לידי חלקה, כיצד יבנו הכתל

סימן קנח

חלקו גנה או בקעה, כיצד עושים הגדר

סימן קנט

הזק ראיה שמגג לגג, וכיצד יסירוהו

סימן קס

גג הסמוך לחצר, ושתי חצרות אחת גבוהה מחברתה

סימן קסא

דברים שבני החצר כופין זה את זה

סימן קסב

דברים שבני מבוי כופין זה את זה

סימן קסג

דברים שבני העיר כופין זה את זה

סימן קסד

בית ועליה של שנים, ומה יש על כל אחד לתקן

סימן קסה

מי שיש לו גנה תחת בד של חברו

סימן קסו

מי שנפל כתלו לגנת חברו

סימן קסז

שתי גנות, אחת גבוהה מחברתה

סימן קסח

שטף נהר את זיתיו, והמוכר זיתיו לעצים

סימן קסט

מי שיש לו בור לפנים מבורו וגנה לפנים מגנתו

סימן קע

גנות המסתפקות ממעין אחד
הלכות חלוקת שותפות

סימן קעא

איזה דבר שהשתפין כופין זה את זה לחלק, וכל דיניו

סימן קעב

בית או חצר איך נותנים ארבע אמות, (ודין הזבל שבחצר ונתינת האכסניא),

סימן קעג

שתפים או אחים שרצו לחלק דבר שאין בו דין חלקה, וחלקת ספרים, ושאין להם חזקה זה על זה

סימן קעד

אחים או שתפים או בכור שבאים לחלק
הלכות מצרנות

סימן קעה

אחין שרצו לחלק, וכל דיני דבר מצרא
הלכות שותפים

סימן קעו

השתוף כיצד מתקים וכיצד נוהגין וכיצד נפרדין, ואם מת אחד מהם,

סימן קעז

שתפים שאחד מהם ירד לאמנות המלך או חלה

סימן קעח

שתף שבקש מהמוכס שימחל לו

סימן קעט

שתפין אין להם חזקה זה על זה

סימן קפ

שתפים בחצר שנדרו הנאה זה מזה

סימן קפא

שירא שעמד עליהם גיס והציל אחד מהם
הלכות שלוחין

סימן קפב

כיצד נעשה שליח, או טעה וקנה ביקר, ואם עבר על דעת משלחו

סימן קפג

עשה שליח לקנות לו חטין וקנה לו שעורין

סימן קפד

הקונה שדה על שם אחר, ואחר כך אומר שהוא לעצמו, ודין שליח שקנה לשלשה ביחד

סימן קפה

סרסור שמכר בפחות או ביותר ממה שאמר לו בעל הבית, ושאר טענות שבינו לבין בעל הבית

סימן קפו

הלוקח כלים מן האמן למכר

סימן קפז

דין שליח שטוען שארעו לו אנסים

סימן קפח

אין שליחות לגוי ויש שליחות לעבד ואשה
הלכות מקח וממכר

סימן קפט

דין אין המקח נגמר בדברים

סימן קצ

דין קנית קרקע בכסף

סימן קצא

דין קנית קרקע בשטר

סימן קצב

דין קנית קרקע בחזקה

סימן קצג

המחבר לקרקע דינו כקרקע

סימן קצד

גוי שמכר קרקע לישראל וקבל כסף ולא כתב שטר

סימן קצה

דין קנית קרקע או מטלטלין בחליפין

סימן קצו

דין קנית עבד כנעני

סימן קצז

דין קנית בהמה גסה ודקה

סימן קצח

דין קנית מטלטלין איזה במשיכה ואיזה במסירה, ומה דינו במעות שבידו,

סימן קצט

יש דרכים שמעות קונות, ויש זמן שמעות ק ונות

סימן ר

דין קנית מטלטלין על ידי חצרו, וכיצד קונה כליו

סימן רא

דין רשם על החבית, והתוקע כפו לחברו

סימן רב

דין קנית מטלטלין אגב קרקע, או עבדים וקרקע, או עבד ומטלטלין, או בהמה וכלים שעליה

סימן רג

כל מטלטלין נקנין בחליפין, ומטבע אין נקנה בחליפין

סימן רד

אימתי מקבל החוזר בו ''מי שפרע'', ומתי נקרא ''מחסר אמנה''

סימן רה

דין מוכר מחמת אנס, ומסר מודעא ובטלה

סימן רו

דין כשאמכר אמכר לך במאה ומכר לאחר ביותר, או שאמר: אמכרנה לך כמו שישומו אותו בית דין

סימן רז

המוכר נכסיו על תנאי, ודיני אסמכתא, והמחיב עצמו בדבר שאינו חיב בו,

סימן רח

מקח שנעשה בצד אסור

סימן רט

המקנה דבר שאינו מסים או שלא בא לעולם

סימן רי

המקנה לעובר שלו או לעובר אחר

סימן ריא

דין דבר שלא ברשותו, והכותב נכסיו לבניו לאחר מותו

סימן ריב

דין מקנה דירת בית או חצרו, או מקדיש דבר שלא בא לעולם

סימן ריג

פרות כורת ופרות שובך באיזה ענין קנה

סימן ריד

המוכר בית סתם מה נמכר עמו

סימן רטו

המוכר חצר ובית הבד ומרחץ ועיר, מה מכר בכלל

סימן רטז

המוכר שדה ואמר: חוץ מדקל פלוני או חוץ מהאילנות, או קרקע לזה ואילנות לזה, (וכיצד יכתב בשטר מכירה כדי להסתלק מן הערעורים)

סימן ריז

המוכר בתוך שדהו אמת השלחים או דרך יחיד או דרך רבים או מקום לעשות קבורה,

סימן ריח

המוכר בית כור עפר ויש בו סלעים ובקעים

סימן ריט

כיצד מסימין המצרים, ואם לא סים אותם

סימן רכ

המוכר את הספינה וקרון וצמד בקר ופרה וחמור ושפחה

סימן רכא

מוכר שאמר במאתים ולוקח אומר במנה

סימן רכב

שנים חלוקים על המקח, ושאר טענות שבין המוכר והלוקח

סימן רכג

המחליף פרה בחמור וילדה, או מי שיש לו שני עבדים או שני שדות

סימן רכד

המחליף פרה בחמור, או שקנה ונמצא נקב בבית הכוסות

סימן רכה

אם קבל עליו כל אנס שארע, או התנה בפרוש שלא יהיה עליו אחריות

סימן רכו

המוכר שדה שלא באחריות, או יצא עליו קול ערעור
הלכות אונאה ומקח טעות

סימן רכז

עד כמה הוה מחילה או חזרת האונאה, ושליח שטעה ואחים שחלקו וטעו,

סימן רכח

אסור להונות בדברים ולגנב דעת הבריות ולרמות במקח וממכר

סימן רכט

המוכר לחברו חטים או שעורים או פרות, כמה פסלת צריך לקבל הלוקח,

סימן רל

המוכר לחברו מרתף של יין, והלוקח יין והחמיץ

סימן רלא

שלא לרמות במדה ובמשקל, וכיצד יעשה אותם וכיצד ישקל, וחיבין להעמיד ממנים על המדות ועל השערים

סימן רלב

המוכר דבר במדה ובמשקל וטעה, או שטעה במנין המעות, ומוכר דבר ונמצא בו מום,

סימן רלג

המוכר מין ונמצא מין אחר, או רע ונמצא יפה

סימן רלד

המוכר דבר אסור ואכלו הלוקח

סימן רלה

קטן וחרש ושוטה ושכור מתי מוכר מטלטלין, והקונה בשבת וביום טוב,

סימן רלו

גוי שאנס קרקע מישראל או בעלילות דברים

סימן רלז

המחזיר אחר דבר לקנותו וקדם אחר וקנאו

סימן רלח

כותבין שטר למוכר ולא ללוקח

סימן רלט

מי שבא ואמר: אבד שטר קניתי, כיצד כותבין לו שטר אחר

סימן רמ

שני שטרי מכר היוצאים על שדה אחת מזמן אחד
הלכות מתנה

סימן רמא

המתנה במה תתקים וכן המחילה, והנותן דבר שאינו מסים

סימן רמב

דין מתנה באנס ומסירת מודעה ומתנה טמירתא

סימן רמג

דין המזכה לחברו על ידי אחר ורוצה הנותן או המקבל לחזר בו

סימן רמד

האומר לשנים לכתב שטר מתנה לפלוני

סימן רמה

הכותב: נתתי שדה פלוני לפלוני, והאומר: נתתי שדה פלוני לפלוני, והוא אומר: לא נתת לי

סימן רמו

השומע שמת בנו וכתב נכסיו לאחר

סימן רמז

השולח חפצים לבני ביתו ולא פרש היאך יחלקום

סימן רמח

הנותן מתנה לחברו, ואמר לה: ואחריך לפלוני

סימן רמט

הנותן מתנה וחוזר בו, או הנותן לעבד ואשה
הלכות מתנת שכיב מרע

סימן רנ

דין מתנת שכיב מרע במקצת או בכלה, בלא קנין ובקנין

סימן רנא

דין מתנת שכיב מרע או בריא

סימן רנב

מתנת שכיב מרע מוציאין ממנו למזון האשה והבנות

סימן רנג

איזה לשון מועיל לשכיב מרע, ואמר: תנו מנה לפלוני ומאתים לפלוני ושלש מאות לפלוני

סימן רנד

שכיב מרע שבקש שיעשו קנין במתנות

סימן רנה

שכיב מרע שאמר: יש לי מנה ביד פלוני, או של פלוני בידי

סימן רנו

גר שנתן מתנת שכיב מרע או ששחרר עבדו

סימן רנז

הכותב נכסיו לבנו או לאחר מהיום ולאחר מותו, ומתנת בריא שכתבו בה מהיום ולאחר מיתה

סימן רנח

מתנה שכתוב בה "לאחר מיתה" אם יש בו זמן הלכות אבידה ומציאה

סימן רנט

השבת אבידה, מאיזה מקום חיב להשיבה

סימן רס

המוצא דבר שמוכח שהנח שם

סימן רסא

דין המוצא במקום שנכר שאינה אבדה

סימן רסב

על איזה דבר חיב להכריז ואיזה דבר הוא של מוצאו

סימן רסג

המוצא אבדה שמתביש להשיבה

סימן רסד

אבדתו קדמת לכל אדם, אבדת רבו ואבדת אביו של מי קדמת

סימן רסה

אין לטל שכר על האבדה

סימן רסו

דין אבדת עובדי עברה

סימן רסז

כיצד מכריז, וכיצד מטפל בה בעודה בידו

סימן רסח

דין קניה בחצרו ובארבע אמותיו

סימן רסט

המגביה מציאה לחברו, ואם הגביהו חרש ופקח
סימן ער - מציאת חרש שוטה וקטן, ובנו ובתו, ועבדו ושפחתו, ואשתו ופועלו

סימן רעא

מציאת בהמה ושטר חוב ושובר וגט אשה
הלכות פריקה וטעינה ודין הולכי דרכים
סימן ערב - דין בהמות או ספינות שפגעו זה בזה
הלכות הפקר ונכסי הגר

סימן רעג

דין הזוכה מן ההפקר, והפקר כיצד וכמה
סימן עדר - עוד יש איזה דברים של חברו שמתרים אף על פי שאינם הפקר
סימן ערה - דין הזוכה בנכסי גר שנתגיר ומת בלא יורשין
הלכות נחלות

סימן רעו

סדר נחלות כיצד הוא

סימן רעז

הבכור נוטל פי שנים, ואיזה הוא בכור לנחלה וספק בכור

סימן רעח

אין הבכור נוטל פי שנים לא במלוה ולא בשבח, ואם מכר חלק בכורה

סימן רעט

דין האומר: זה בני או אחי או עבדי, וחזר ואמר אפכא

סימן רפ

אמר אחד: זה אחינו, או שבא אחד ואמר: אני אחיך

סימן רפא

המעביר נכסיו מבניו לתנם לאחד

סימן רפב

שלא להעביר נחלה ממי שראוי לירש

סימן רפג

דין ירשת גוי, וגר, וישראל משמד

סימן רפד

אין צריך עדות ליורש שהוא קרוב וצריך עדות שמת

סימן רפה

שבוי שברח והיוצא לדעת, מה יעשו בנכסים

סימן רפו

יתומים גדולים וקטנים היאך נזונים מנכסיהם

סימן רפז

מי שמת והניח בנים גדולים וקטנים

סימן רפח

היאך שמין מה שעל בניהם ובנותיהם כשח ולקים

סימן רפט

אחים גדולים וקטנים ורוצים לחלק
הלכות אפוטרופוס

סימן רצ

דין אפוטרופוס, מי ימנו, וכיצד יתנהג, וכל משפטיו
הלכות פקדון

סימן רצא

דין שומר חנם, מאימתי מתחיב בשמירה, וכיצד היא השמירה

סימן רצב

שלא לשלח יד בפקדון, ואם שלח בו יד

סימן רצג

מתי ניתן הפקדון לתבע, ואם יכול להחזירו (בכל מקום)

סימן רצד

הכופר בפקדון או שטוען נגנב

סימן רצה

שלם הנפקד, כיצד משביעין אותו

סימן רצו

המפקיד בעדים, וטוען הנפקד: נגנבה או: להד''מ

סימן רצז

הכופר בפקדון אפלו נותן המפקיד סימן

סימן רחצ - נפקד אומר: איני יודע כמה אני חיב, והמפקיד טוען ברי

סימן רצט

שנים שהפקידו ביד אחד ואחד מהם בא לתבע

סימן ש

שנים שהפקידו, אחד מאה ואחד מאתים, וכל אחד תובע מאתים

סימן שא

דין השומרים בעבדים וקרקעות ובהקדשות ובשל עניים

סימן שב

דיני שומרים אחד האיש ואחד האשה
הלכות שומר שכר

סימן שג

שומר שכר, באיזה דבר חיב או פטור, ומאימתי מתחיב
סימן דש - המעביר חבית ממקום למקום ונשבר, מתי חיב

סימן שה

שומר שכופר או שטוען נאנס או נגנב
הלכות אומנים

סימן שו

האמנים שומרי שכר, ואם קלקלו, וטבח שנבל
הלכות שוכר

סימן שז

דיני השוכר וחיובו ופטורו, ואם השאיל או השכיר

סימן שח

השוכר בהמה לרכב עליה, כמה יטען עליה

סימן שט

השוכר את הבהמה לילך למקום ידוע והוליכה למקום אחר

סימן שי

השוכר את החמור ונסתמא או מת או נשבר

סימן שיא

השוכר את הספינה ופרקה בחצי הדרך או טבעה בחצי הדרך

סימן שיב

המשכיר בית לחברו לזמן קצוב או סתם

סימן שיג

המשכיר בית לחברו בבירה גדולה, באיזה מקום רשאי להשתמש

סימן שיד

מה הדברים שעל המשכיר לעשות או על השוכר

סימן שטו

דין המשכיר בית על תנאי

סימן שטז

המשכיר בית לחברו לזמן קצוב ורצה השוכר להשכירו לאחרים

סימן שיז

אמר השוכר: פרעתי שכר הבית, והמשכיר אומר: לא פרעת

סימן שיח

השוכר רחים מחברו ושוב לא נצטרך

סימן שיט

מי שהטעה חברו עד שהכניס פרותיו לביתו
הלכות חכירות וקבלנות

סימן שכ

מקבל או חוכר מחברו היאך יתנהגו זה עם זה

סימן שכא

המקבל בית השלחין ושדה האילן ויבשו

סימן שכב

המקבל שדה מחברו ואכלה חגב או נשדפה

סימן שכג

המקבל שדה מחברו ולקתה בעמריה

סימן שכד

המקבל שדה לזרעה מין ידוע ובא לשנותה

סימן שכה

המקבל שדה מחברו אם רשאי לזרעה פשתן

סימן שכו

המקבל שדה לזרעה שומשמין וזרעה חטין

סימן שכז

דין מקבל שבא להסתלק ועדין לא נגמרו ה זרעים

סימן שכח

דין מקבל שרוצה להסתלק מפני רעת השדה

סימן שכט

המקבל שדה לזמן ומת והניח בן

סימן של

המקבל שדה לטע כמה אילנות
הלכות שכירות פועלים

סימן שלא

השוכר פועלים ינהג עמהם כמנהג המדינה

סימן שלב

דין האומר לשלוחו: צא ושכר לי פועלים, ושכרן יותר ממה שאמר לו

סימן שלג

השוכר את הפועל ובא הפועל לחזר קדם שהתחיל או אחר כן

סימן שלד

השוכר את הפועל להשקות השדה, והשוכר מלמד וחלה בנו

סימן שלה

השוכר את הפועל למלאכה סתם או למלאכה ידועה

סימן שלו

השוכר את הפועל לעשות בשלו והראהו בשל חברו

סימן שלז

דין אכילת פועל בשעת מלאכה, ממה אוכל או מתי אוכל

סימן שלח

דין אכילת בהמה בשעת מלאכה, ואסור חסימתה

סימן שלט

לתת שכר אדם בהמה וכלים בזמנו, ומתי זמנו
הלכות שאילה

סימן שמ

השואל חיב באנס, ובהמה שמתה מחמת מלאכה, ואם שלחה על יד בנו או עבדו,

סימן שמא

השואל מחברו חפץ סתם או לזמן קצוב

סימן שמב

אין השואל רשאי להשאיל

סימן שמג

דין השואל אחר כלות זמן השאילה
סימן שדמ - טען שמתה מחמת מלאכה או רוצה לשלם או לשבע

סימן שמה

דין שאל פרה ושכר אחרת

סימן שמו

דין פטור שאילה בבעלים עם כל דיניו, ובעל בנכסי אשתו

סימן שמז

דין הזיק שור של שואל לשל משאיל או אפכא
הלכות גניבה

סימן שמח

אסור גנבה, ומי נקרא גנב, ומאיזה שעה מתחיב

סימן שמט

דין אשה ועבד וקטן שגנבו

סימן שנ

גנב חלבו של חברו ואכלו, משלם לו דמי חלבו

סימן שנא

דין הגונב כיס בשבת

סימן שנב

הפקיד לשנים, וטענו נגנב, והודה האחד ועל השני באו עדים, בין שניהם משלמים הקרן

סימן שנג

נשתנה הגנבה ביד הגנב או שנתיאשו בעליה ממנה

סימן שנד

השביחה הגנבה ביד הגנב

סימן שנה

גנב שהחזיר הגנבה שלא מדעת הבעלים

סימן שנו

אסור לקנות שום דבר מהגנב, והקונה מגנב מפרסם או אינו מפרסם

סימן שנז

המכיר כליו וספריו ויצא לו שם גנבה בעיר

סימן שנח

דברים האסורים לקנות מהרועים ומשומרי פרות ומבעלי אמנות הלכות גזילה

סימן שנט

אסור גזלה אפלו על מנת להחזיר, ומה נקרא גזלה, ואסור לא תחמד ולא תתאוה,

סימן שס

מצוה על הגזלן להשיב הגזלה, ואם אין בה שוה פרוטה או נשתנית

סימן שסא

דין יאוש, ואם יש עמו שנוי השם או שנוי רשות

סימן שסב

השביחה הגזלה ביד הגזלן ממילא

סימן שסג

הגוזל בהמה ועבדים והזקינו, והדר בחצר חברו שלא מדעתו

סימן שסד

הנכנס בבית פלוני והוציא כלים או חטף מידו זהובים

סימן שסה

הגוזל ואינו יודע ממי גזל

סימן שסו

גזלן שבא לעשות תשובה אם מקבלין ממנו

סימן שסז

גזלן שבא להחזיר את הגזלה, והגוזל את אביו, או את הגר

סימן שסח

דין המציל או הקונה מלסטים ישראל או גוי

סימן שסט

אסור לקנות מגזלן ולסטים ולהנות מממונם, ודינא דמלכותא כיצד

סימן שע

דברים שהם גזל מדבריהם, כגון מפריחי יונים והמשחקים בקביא

סימן שעא

קרקע אינה נגזלת אפלו נתיאשו הבעלים

סימן שעב

גזלן שהפסיד השדה ואכל פרות כיצד גובה אותם הנגזל

סימן שעג

דין מכרה הגזלן והשביח הלוקח, מה דינו של לוקח עם הגזלן

סימן שעד

מכרה הגזלן וחזר וקנאה מהנגזל או נתנה לו במתנה

סימן שעה

היורד לשדה חברו או לתוך חרבתו ונטעו או בנאו

סימן שעו

דין המסיג גבול רעהו

סימן שעז

מי שדרך הרבים עובר בתוך שדהו
הלכות נזיקין

סימן שעח

אסור להזיק ממון חברו ולא לגרם שום הזק

סימן שעט

דין זה בא בחביתו וזה בא בקורתו ונשבר החבית

סימן שפ

האומר לחברו: קרע כסותי או של חברי, או רודף או נרדף ששברו כלים

סימן שפא

דין חמשה שישבו על ספסל אחד

סימן שפב

הקוצץ אילן של חברו, והמונע חברו מלעשות מצוה

סימן שפג

דין אדם המזיק לבהמת חברו

סימן שפד

דין אדם המזיק שלא בגופו

סימן שפה

דין הזק שאינו נכר כגון מנסך יינו של חברו

סימן שפו

חלוק שבין גרמא בנזקין לדינא דגרמי, והזורק כלי מראש הגג

סימן שפז

שמין השברים לנזק ומשלם לו עליהם
הלכות מאבד ממון חבירו בידים ומוסר ומלשין

סימן שפח

דין נזק נשבע ונוטל
הלכות נזקי ממון

סימן שפט

דין ממון האדם שהזיק, וחלוק שבין תם למועד, ובאיזה מקום חיב קרן ושן ורגל,

סימן שצ

נזקי רגל ותולדותיו, ודיני צרורות, וכלב ותרנגול שקפצו

סימן שצא

שן, באיזה מקום ובאיזו אכילה משלם מה שהזיקה או מה שנהנית

סימן שצב

דין כלב שנטל חררה ואכל חררה והדליק הגדיש

סימן שצג

הכניס פרותיו לחצר חברו שלא ברשות והזק בהן בעל החצר

סימן שצד

בהמה שנפלה לגנה והזיקה, וכיצד משערין ההזק

סימן שצה

המשסה את הכלב בחברו או בעצמו

סימן שצו

כיצד שמירת תם ומועד, או מסרן לשומר חנם או לשומר שכר

סימן שצז

מי שבהמתו רגילה לכנס לתוך שדה חברו, ובהמת הקצבים שמזקת

סימן שצח

הכניס שורו לחצר חברו שלא ברשות, או נתן לו רשות להכניסו

סימן שצט

פרה שהזיקה, גובה מולדה, ושור שנגח פרה מעברת כיצד שמין אותה

סימן ת

שור שהיה רודף אחר חברו, או שנים רודפים או שנים נרדפים

סימן תא

שור שנגח וחזר ונגח, ואם תפס נזק וחזר ונגח

סימן תב

שני שורים שחבלו זה בזה והם תמים או מועדים

סימן תג

שמין השברים לנזק, ואם פחתו או הותירו

סימן תד

שור שחבל בשור או השביח או פגם

סימן תה

שור שחבל באדם, או שנגח אשה או שפחה

סימן תו

שור של גוי, או של הפקר, או של חרש שוטה וקטן

סימן תז

שור שנגח ומכרו מזיק או נזק

סימן תח

אין דנין דיני נזיקין אלא בעדות ברורה

סימן תט

אין מגדלים בהמה דקה בישוב, וחזיר וכלב רע בכל מקום

סימן תי

בור באיזה מקום חיובו וכמה שעורו, וכל משפטי בור

סימן תיא

תולדות הבור כגון אבנו סכינו ומשאו שהזיקו

סימן תיב

המניח הכד ברשות הרבים ונתקל בו אחר, או טען כד ונתקל ונשבר, והשופך מים לרשות הרבים והזיקו

סימן תיג

דין הקדרים שהולכין זה אחר זה ונתקלו ונפלו

סימן תיד

אימתי אדם רשאי להוציא זבלים לרשות הרבים

סימן תטו

הגודר גדרו בקוצים והזק בהם, והמצניע קוצים בכתל חברו

סימן תטז

הכתל והאילן שהיו רעועים ונפלו והזיקו

סימן תיז

כל דבר המזיק אין מוציאין אותו לרשות הרבים

סימן תיח

נזקי האש פטורו וחיובו, וטמון באש וכל דיניו

סימן תיט

כיצד נפרעים לנזקים מהמזיק ומיורשיו
הלכות חובל בחבירו

סימן תכ

החובל בחברו חיב בחמשה דברים, וכיצד משערין אותם, והמביש בדברים תלמיד חכם ועם הארץ

סימן תכא

המביש חברו שלא בכונה, והחובל בחברו שלא בכונה

סימן תכב

צריך החובל לפיס הנחבל שימחל לו

סימן תכג

נגף אשה ויצאו ילדיה, וכיצד שמין דמי ולדות

סימן תכד

החובל באביו ואמו, או החובל בבניו, או החובל בחברו בשבת

סימן תכה

חיבי מיתות בית דין, היאך דנים אותם בזמן הזה
הלכות שמירת נפש

סימן תכו

חיב אדם להציל את חברו בין בגופו בין בממונו